

3. Закон України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2005. – № 1. – ст. 1, у ред. від 04.02.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>.

Висоцька Р. Я., ст. гр. ФСГ-31
Кулина Г. М., к.е.н.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

В умовах сьогодення у вітчизняній страховій галузі відбуваються кардинальні зміни, які опосередковані інституціональними перетвореннями та виокремленням нової форми організації страхових відносин – перестраховання. Саме перестраховання створює гарантії надання страхового захисту, забезпечує соціально-економічну стабільність у суспільстві й ефективний розвиток підприємництва, а також безпеку життєдіяльності та підвищення якості життя громадян. Крім того, як окрема страхова операція, воно захищає страхову компанію від можливих фінансових втрат в разі невиконання своїх зобов’язань перед страхувальником за певних обставин.

Проблематика становлення та розвитку вітчизняного ринку перестраховання, без сумніву, потребує системного дослідження з метою оцінки ефективності функціонування основних процесів на ньому. Для визначення загальних тенденцій на ринку перестраховання України розглянемо динаміку часток страхових премій та виплат з перестраховання у розрізі резидентів та нерезидентів (рис. 1).

Як видно з даних на рис. 1, за аналізований період спостерігається зростання обсягу страхових премій з перестраховання. Так, у 2013 р. він становив 8744,8 млн. грн. (перестраховикам-нерезидентам – 1634,4 млн. грн., а перестраховикам-резидентам – 7110,4 млн. грн.), у 2014 р. – збільшився на 959,4 млн. грн. (перестраховикам-нерезидентам – 1530,5 млн. грн., а перестраховикам-резидентам – 8173,7 млн. грн.), тоді як за 9 міс. 2015 р. вітчизняні страховики сплатили 6726,3 млн. грн. страхових премій (перестраховикам-нерезидентам – 1753,9 млн. грн., а перестраховикам-резидентам – 4972,4 млн. грн.).

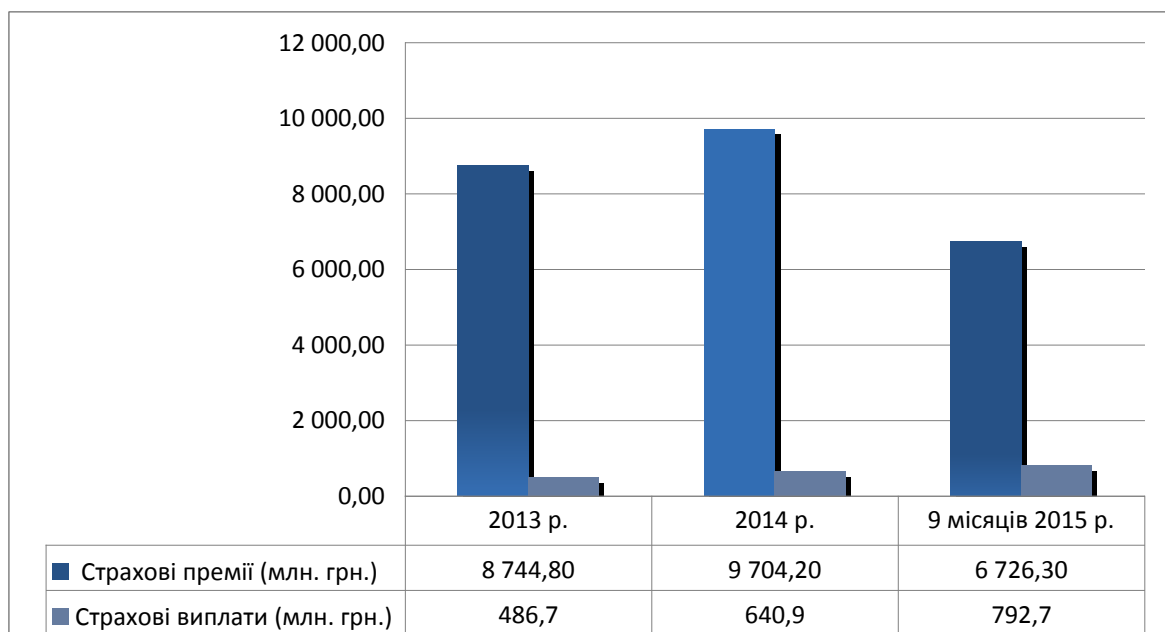

Рис. 1. Динаміка обсягу часток страхових премій і страхових виплат страхових компаній України за договорами перестраховування за 2013-9 місяців 2015 рр.

Примітка. Побудовано автором на основі [1].

Якщо основну суму страхових премій отримують перестраховики-резиденти, то переважну більшість страхових виплат покривають перестраховики-нерезиденти (401,5 млн. грн. – у 2013 р., 468,5 млн. грн. – у 2014 р. і 695,8 млн. грн. – за 9 міс. 2015 р.). Решту виплат покрито коштами перестраховиків-резидентів.

Перерозподіл у структурі вихідного перестраховування станом на 30.09.2015 р., порівняно з аналогічним періодом 2014 р., відбувся на користь таких видів страхування, як [1]:

- 1) страхування вантажів та багажу (з 9,0% до 23,1%);
- 2) страхування фінансових ризиків (з 18,0% до 21,1%);
- 3) страхування майна (з 18,6% до 20,0%).

При цьому, у структурі вихідного перестраховування відбулося зменшення з наступних видів страхування:

- 1) страхування відповідальності перед третіми особами (з 9,9% до 5,4%);
- 2) страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій (з 4,2% до 0,5%);
- 3) страхування від нещасних випадків (з 4,6% до 1,0%);
- 4) страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (з 12,5% до 9,1%);
- 5) страхування кредитів (з 3,7% до 1,3%).

У структурі вихідного перестраховування за 9 міс. 2015 р. найбільше сплачено часток страхових премій за такими видами страхування, як:

страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) – 1554,5 млн. грн.; страхування фінансових ризиків – 1416,4 млн. грн.; страхування майна – 1347,3 млн. грн.; страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ – 610,9 млн. грн.; страхування наземного транспорту (КАСКО) – 360,9 млн. грн.; страхування відповідальності перед третіми особами – 360,7 млн. грн.; авіаційне страхування – 227,3 млн. грн. Найбільша частка перестрахових премій, переданих страховикам у 2014 р., припадає на Великобританію – 22,9%, Німеччину – 21,4%, Російську Федерацію – 18%, Швейцарію – 13,7%.

Підсумовуючи зазначене вище, відмітимо, що ефективний розвиток ринку перестраховування в Україні дозволяє нівелювати негативний вплив ризиків і гарантувати відповідальність страховика перед страхувальниками у межах його фінансових можливостей. Задля цього варто:

– забезпечити створення сприятливого інвестиційного клімату та зміцнення конкурентних позицій вітчизняних перестраховиків;

– спрямувати максимум зусиль держави на розвиток дієвої системи комунікацій між органами регулювання, забезпечити їх інституційну незалежність, а органів нагляду за перестраховальними операціями – на впровадження загальноєвропейських уніфікованих стандартів нагляду і контролю за ринком перестраховування з метою прискорення його інтеграції до світової спільноти.

Література

1. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>.

Гузела М. П., ст. гр. ФСГм-11
Кнейслер О. В., д.е.н., професор

КРИТЕРІЇ ВИЯВЛЕННЯ БАНКРУТСТВА СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Визначення схильності страхової компанії до банкрутства є важливим критерієм для оцінки діяльності страхової компанії (дані фінансові установи мають особливу специфіку діяльності: страхувальник сплачує грошові кошти за послуги, які він отримає в майбутньому, у разі настання страхового випадку). У цьому зв'язку правомірною є постановка питання про вчасну та ефективну діагностику банкрутства, як одного з обов'язкових наслідків погіршення фінансової стійкості страхової компанії. Такі заходи дозволять успішно функціонувати на ринку страховим компаніям.

До критеріїв виявлення банкрутства страхової компанії доцільно віднести фактори, які забезпечують фінансову надійність страхової компанії з низькими, нижчими від норми, показниками ефективності.